

Je mnoho důvodů, proč jezdit na Tmou.

Na Tmou jezdí všichni. Takže co do poměřování šifrovacích sil, tady si zahrajete do plnejch. Na Tmou jezdí každý ve svém tradičním týmu. Takže je tam méně umělých koncentrátů Kučaindexu než na jiných akcích.

Tmou je neúprosná, vyluštíš, nebo končíš. Takže ji organizátoři připravují s velkým citem.

Tmou má hymnu. Takže během přesunů nepotřebujete hledat jiného ušního červa.

Během Tmou je zima. Takže si s sebou, na rozdíl od letních šifrovaček, můžu vzít hermelín a čokoládové sušenky.

Tmou je v Brně. Takže má člověk dvě hodiny a dvacet osm minut na to, aby se cestou ze hry vzpamatoval a domů dorazil jako fungující člen rodiny.

Takže... takže jsme jeli zas.

Jsme tým, kterému se v internetových kvalifikacích daří hůř než v terénu. Vysvětluji si to tím, že jsou lidé, co to mají naopak - že se jim v teple, za světla, svěže a čile naladěným luští lépe. V kvalifikacích pak podávají nadprůměrné výkony a naše podprůměrné jsou toho důsledkem.

Když nám to letos nebývale šlo a kvalifikovali jsme se z jedenáctého místa, vtipkovali jsme, že jsme to možná přehnali a že jsme si prostoru k potvrzení pravidla, že na hře dopadneme lépe, moc nenechali.¹

Jako startovní přání si vybíráme znalostní šifru. Jednak nám jdou, vždycky mě překvapí, o kolik víc toho víme jako kolektiv než jako jednotlivci. Jednak znalostní mívají tu vlastnost, že když člověk neví, jak to řešit, může aspoň dohledávat detaily a čekat při tom na náhlou inspiraci. Všimli jsme si i trojice odkud, kterým směrem a jak daleko, a vyvodili jsme, že ve startovní obálce objevíme pěkné tři znalostní kousky.

Ve vítězném přání dáme přednost lehké poetické perverzii před hmotnými statky. Docela by mě zajímalo, jak ji orgové v cílové úloze ohodnotili.

Listopad je tu! Jedeme do Brna! Bereme si plánek MHD v centrále v Novobranské!
Nakládáme si nesmyslně velké porce v samoobslužné vegebio restauraci za rohem!
Nakupujeme! Míříme na start! A je pět! Jenže tady něco nehraje. Hymna Tmou tu nehraje.
Rychle studujeme startovní materiály a docházíme k jasnému závěru. Pokyn *Nezapomeňte zpívat*, otištěný plný text... hra začne až ve chvíli, kdy my sami, účastníci, sborově zazpíváme hymnu Tmou! Odvážný organizátorský tah, ale proč ne. Přemýšlíme, jak k naší myšlence přimět další týmy. Nebo máme prostě začít zpívat a ostatním to dojde? Naše úvahy utne standardní reprodukováná verze.

(Nechci přečeňovat čtenářský dosah svých reportáží, natož možnost něco si z nich rok pamatovat, ale pokud to tady čtete a příští rok bude zase v pět ticho, začněte zpívat! Uvidíme, co se stane...)

Trháme obálku a bez rozmyslu se pouštíme do luštění. Po chvilce máme Mendlák, Měninou bránu a něco s Eonkou, to si potom když tak dohledáme. Tři tajenky a šifrovací bonanza vypadá pořád dost nevyčerpaně. Raději bychom se měli zamyslet, proč to děláme.

¹ Ve skutečnosti to byl náš druhý nejlepší výsledek v kvalifikaci, v roce 2012 jsme byli desátí. A pravidlo o lepším výsledku ve hře jsme si už tehdy popřeli. Člověk zapomíná, Statek připomíná...

Kde je naše znalostní část? Vyluštíme DEVETSET z šifrovaček a následně OSMSETOSMDESATMET ze svátků, když se dočteme, že znalost šifrovacího kalendáře není žádná znalost. S pomocí předherního seznamu šifer odhadneme, že chceme ještě odehrát šachovou partii a udělat něco s délkou sms či tweetu. Partii odehrajeme, ale nedojde nám, že prostý přesun krále doleva už je naše tajenka, a s počítáním do 140 či 160 doufáme, že to po nás přece nikdo nemůže chtít. Naše znalosti narážejí. Studujeme manuál, přiřazujeme šifry do kategorií, sem tam něco doluštíme. Nejsnazší na doklepnutí vypadá transpozice, jdeme po ní, vychází nám Náměstí 28. Října.

Míříme tam trochu s obavami. Co když nám řeknou takhle ne, Černý racku, hybaj luštit svoje znalostní kousky, sám sis je přál? Organizátoři jsou však vlídní, dají nám šifru, ze které je navíc tajenka hned k přečtení. Ověříme, zda s námi budou podobně vstřícně jednat i na Janáčkově náměstí. Budou! Domníváme se, že nám organizátoři nabízejí až pět šifer, které vedou na stanoviště 3. Nelíbí se ti tahle? Zkus jinou! Jenže my přece nejsme tak vybíraví, doma nám vždycky říkali, lušti, co ti dají. Tak luštíme. Meztajenky se však snažíme napasovat zpátky do zdrojů, ono to i s trochou síly jde, mluví se v nich o hvězdách a hvězdy tam, považte, všude jsou. Pokud použijeme ve výjimečné šifře jen modré hvězdy (barva Spocka), leze nám dokonce sympatický začátek ZA, ale pak se to rozbije. Po delších marných pokusech na obou šifrách volíme přesun na Obilní trh. Cestou někdo navrhne převratnou myšlenku: co kdybychom hint z transpoziční použili na vedlejší šifru? To by ovšem znamenalo, že na Obilním trhu dostaneme šifru, do které půjde lépe umístit ten Spock... No, mohli jsme si pro ni dojít i o hodinu dřív. Rychle získáváme první indicii BENATSKE a další plán je jasný - posbírat co nejrychleji zbytek kolečka a jít luštit do hospody.

Jak řekli, tak udělali.

“Můžeme se zeptat, co to tady děláte? To je nějaká šifrovačka?” ptají se dvě sympatické slečny v divadelní kavárně DNO.

Jak se můžou ptát *nějaká šifrovačka* v listopadu ve městě, kde se hraje *TA šifrovačka*?

Luštíme nějak moc. Než se zamyslíme nad získanými indiciemi, máme je vlastně všechny. Kudy nejsnáze na Náměstí Republiky? Ve vyhledávači mi zůstala ze startu výchozí zastávka Zelný trh, to se když tak upraví... vida, jede odtamtud přímá tramvaj. Tak tam dojdeme, postavíme se na zastávku, tu, co vede na sever, protože to dá rozum, když chceme jet na severovýchod... a o čtvrt hodiny později se přesuneme na tu protější, jižní.

1,3 % herního času zbůhdarma promrháno na perónu.

Trojku luštíme přímo na zastávce, abychom to měli blízko, až zase někam pojedeme. A abychom pak stejně šli kus pěšky, protože nám přijde, že na čekání je nějak zima. “To jste na tom tak blbě, nebo my tak dobře?” zdraví nás v N94 Marwin, tvrdošijně odmítající připustit, že s Freezy Bee už několik let hrají stejnou ligu jako my. Popravdě řečeno, vůbec nedokážeme odhadnout, jak na tom jsme. Jsme si vědomi, že v úvodním TMOUlečku jsme zůstali daleko za optimálním postupem, zároveň však cítíme, že se v něm dalo motat ještě daleko déle. Stejně nejasný je i výhled dopředu. Jít na čtyřku s půlnocí na krku v zásadě znamená, že na cíl můžeme zapomenout. Jenže dvojka se skládala z pěti samostatných stanovišť. Nejdeme tím pádem vlastně na osmičku?

Od zastávky procházíme špalírem zachmuřených tváří. Některé týmy vypadají, že tu jsou už hodně dlouho. Některým bych věřil, že tu jsou od roku 2014 a luští budík. Dobře, přeháním, podle Statku tam tou dobou nikdo z přítomných nebyl déle než pár desítek minut, ale i tak si to místo drželo všeobecnou atmosféru zmaru. Což je taky část odpovědi, proč se šifra chovala jinak než v testech. Protože jsme si ji těžkou udělali, kolektivně.

Iva tvrdí, že je v šifře jeden proužek oranžový. Trpělivě mansplainujeme, že chápeme, že se to tak vinou rozdílného pozadí může trochu jevit, ale každopádně jsou všechny červené. Zkoušíme víceméně všechny věci, co se teď píší ve vláknu šifry na fóru. Líbí se nám rozměr bílé části s logem hry - když podle něj zpřehýbáme šifru do úhledné knížečky, ohyby vznikají na docela hezkých místech. Nakonec objevíme dvě N/Z a Aleš, který zrovna kouká do mapy, říká, že bychom měli zkusit složit MLYNNAB. Tak to uděláme. Akorát musíme připustit oranžovou, no.

Během luštění také dojde na půlnoční přání. Nejvíc bychom asi chtěli ZAZRAK, na Tmou 17 se nám hodina hry navíc dost hodila. Jenže někteří z nás opouštěli domov se slovy, že nejpozději ve dvanáct to končí. A “pardon, nastal zázrak” nezní jako průchodná omluva. Hlasujeme pro ZAKON. Ono se to určitě bude někde zobrazovat, tak ať je vidět, jak jsme drsní.

Mlýnské nábřeží je ulice s mnoha převislými balkóny. Takových míst, kde neprší! Viadukt ovšem vypadá nejnepršovitěji, máme další šifru. Krásnou, naditou mezikroky až na kraj možného. Sem tam lehce zaškobrtne v jejich objevování i interpretaci, ale nakonec si je zdárně všechny projdeme. Hráli jsme kamínky proti větvičkám.

Do vrcholové (úpaťové?) knihy se píšeme jako devátí, což se podle záznamů na Statku děje díky dvěma týmům, co cestují v utajení. Mlhovina je šifra zařazená pro odpočinek, alespoň ten duševní, protože za chvíli jdeme rovnou do kopce.

Neuvěřitelně jasný měsíc, doslovný highlight letošního ročníku, nám svítí až do duší.

Na cestě u odrazky se povaluje většina z oněch týmů, co se zapsaly do vrcholovky před námi. Nejbližší sousedi si dokonce postavili stan! Poprvé ve hře vybalujeme karimatky. Šifru rozstříháme, složíme, popíšeme, poválíme, přečteme tajenku a jdeme. Stan vedle stále stojí. Rozjaření měsíčním svitem, rovnou pevnou cestou a poznámkou o přípravě básničky nasazujeme ostré tempo. Doháníme Nejnekvazi a posléze také Seš-lost. Teď mě, milý čtenáři, jistě podezíráš, že tě balamutím, protože Seš-lost na přesunu dohnat nelze. Nicméně se tak skutečně stalo! Dobře, měli zrovna nějakou navigační pauzu či co.

Když se probereme z předháněcího tranzu a uvědomíme si, že jsme odbočku na modrou už patrně přešli, jsme skoro kilometr za ní. Další procentíčko herního času ztracené na přesunu. Nejsme však sami, kdo bloudí. Ve chvíli, kdy nás u zříceniny zdraví Mikulášova parta, se z podivného směru z lesa vynoří opět Seš-lost. Můžeme se tak trochu básnicky pošpičkovat.

“Jste poslední,” oduší suše pekelník, když se ho Petr pokusí obludit veršem *Čert nám jistě poradí, jaké máme pořadí*.

Anděl nám pak věnuje nejtěžší šifru hry, alespoň pro nás, podle stráveného času. Nějak se do těch obrázků motáme, analytické postřehy dezinterpretujeme (pět obrázků v jednom řádku nás nutí hledat pět přívlastků místo tří - třeba boží se tam k lecčemu hodí). Rozednívá se, kolem se zjevují nové a nové týmy. Přívlastky musejí být tři, jinak to nedává smysl. Co s takovou trojicí? Takovou skoro seřazenou, ale občas prohozenou? S příležitostným opakováním? Ach tak. Právě jsme ztratili mraky času na takové té lehké, odpočinkové šifře, co se v terénu vkládá mezi dva špeky.

“Tady nás dáte,” oznamuje nám Marwin, když ho potkáme poblíž vánočního stromu. Inu, milerádi, děkujeme za důvěru! Nad dárkovou šifrou si projdeme podobnou cestou jako ostatní týmy, včetně chvil nechápavého zírání na Q v tajence. Nakonec nás ale napadne zadání otočit. Vždyť i ta morseovka je vlastně hezčí takhle v řádcích.

První kóta až na desítce? To jsou věci.

U svatého obrázku si vyzvedneme šifru, do které se mermomocí snažíme nacpat co nejvíc slabik pa: PAL, pas, telepat, pasiáns... akorát ta starodávná lampa s flaškou vedle, to je jednoznačný gin/džin. Časem dospějeme i ke správnému řešení, to jen na vysvětlení, proč jsme na další odpočinkové šifře opět byli přes hodinu (včetně přesunu teda).

Cestou na jedenáctku zvažujeme, jaká je šance, že je dvanáctka cíl někde v Bílovicích. Patrně nevelká. Na pěkně ploché kótě si vyzvedneme zadání, samolepky nalepíme, mezitajenku ignorujeme, nicméně naše pokusy nakreslit cestu tak, aby dávala smysl z pohledu čísel v pozadí, nejsou tak marné... Honza má dokonce napsáno v bloku P?RAMIDA, ale úplně tomu nevěříme a taky nám nedojde, co s tím. Takže spíš zkusíme, jestli tam, kde je pyramida, nemůžou být třeba i ty bilovice. Šesté I je jasné, P a B je hodně podobné... no asi ne, ale stejně tam jdeme na vlak, tak se tam přesunem, třeba nás cestou napadne, jak interpretovat to upřesnitko. Nejvyšší z objektů obce... kostelní věž? Komín? Kóta?

No, a tím to pro nás v zásadě končilo. Zázrak se nekonal, na dojití bychom navíc nepotřebovali jeden, ale aspoň tři.

Letošní Tmou nás bavila. Zaluštili jsme si opravdu hodně, vlastně z málokteré hry si pamatují tak dobrý poměr mezi aktivním luštěním a beznadějným koukáním do papíru. A užili jsme si to! Sevřené úlohy, kde se využije do mrtě všechno, co je v šifře nebo jde kolem

(5, 9), máme rádi. Pocitově mi to připomnělo mou oblíbenou Tmou 15. Neoficiální² umístění nás taky příjemně překvapilo.

Akorát nevím, co si vzít z toho, že i když se nám vlastně luštilo dobře, do cíle jsme měli pořád strašně daleko. Nejsem na Tmou prvně a chápu, že takový to nevzdáme se snadno, neztratíme vůli, je spíš marketingová vrstva; vím, že na projití Tmou je potřeba především perfektní výkon s minimem chyb. Letos (a loni) asi až příliš perfektní. Po hře se řeší především nečekaný zádrhel na čtyřce, ale karty byly rozdány ještě dřív. Na trojce (kam jsme dorazili sedmnáctí, žádný propadák) jsme měli na Übertým ztrátu 2:16. Übertým byl v cíli v 9.47. Abychom došli, museli bychom být na celé lineární části *rychlejší než fakin' Übertým!* Nebo o hodinu a čtvrt rychlejší než Roflové, kteří byli na trojce stejně jako v cíli druzí. Sáhne si na dno... tak to ti taky stačit nebude. Letošní Tmou se rozhodovala v kolečku na dvojce. A to mi přijde brzo.

I když tady ke konci planě brblám, píšu celou reportáž hlavně jako poděkování. Bylo to dobré, takže... takže přijdem zas!

Ondra

(Výřez fotky je z [alba](#) Zdeňka Jančíka.)

P.S.: Pokud jste to přečetli, uděláte mi radost, když se k tomu přiznáte tradiční komentářovou čárkou.

P.P.S.: A tady se hvězdičkou můžete přihlásit k tomu, že jste připraveni příští rok zahájit Tmou svým vlastním zpěvem.

² Oficiální neoficiální, Statek je mocný a ovlivňuje komunitní vnímání herních výsledků: během víkendu mi přišlo několik gratulací "k bronzu". Vzhledem k rozdílu, jak daleko se ve hře dostaly první dva týmy a kam jsme došli my, z toho plynuly trochu smíšené pocity.